

Круглий стіл «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті»

16 жовтня 2015 р. у межах IV Всеукраїнського історико-культурологічного форуму у залі засідань ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» відбулась робота традиційного круглого столу «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті». Ініціатором проведення цього краєзнавчого зібрання виступили: місцевий осередок Національної спілки краєзнавців України та громадська культурно-просвітницька організація «Переяславський Скарб». Також це зібрання об'єднало організаційні та творчі зусилля науковців та краєзнавців місцевого університету та Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав». Крім того учасниками роботи круглого столу стали представники краєзнавчого руху з різних населених пунктів Переяслав-Хмельницького району. В цілому у програмі було заявлено 28 доповідей, що стосувались різних напрямків краєзнавчої діяльності.

Слід відмітити, що попереднім етапом, який передував роботі краєзнавчого круглого столу стало спільне засідання президії Національної спілки краєзнавців України та Переяслав-Хмельницького осередку НСКУ, що відбулося 13 жовтня – у день вручення Премії імені Героя України Михайла Сікорського. На засіданні було озвучено інформацію про діяльність місцевого осередку, зі звітом виступив його голова Олександр Колибенко. Також було презентовано краєзнавчі

видання. Зокрема 1-й, 2-й та 3-й випуски історико-краєзнавчого альманаху «Джерела пам'яті», а також два видання, що побачили світ у зачаткованій цього року серії «Краєзнавча бібліотека Переяславщини». Перше – історико-краєзнавчий нарис Софії Сорокової «Не летять ластівки у Зарубинці», присвячений затопленому селу та його мешканцям, що були переселені у зв'язку з будівництвом Канівської ГЕС. Друге – авторська монографія Юрія Костенка «Археологічні пам'ятки Середнього Потрубіжжя». У ньому автор представив матеріали багаторічних польових досліджень та оприлюднив висновки щодо розвитку мікрорегіону у прадавні часи. Також під час засідання прозвучала доповідь члена НСКУ Михайла Гича «Село Єрківці на Переяславщині в краєзнавчих дослідженнях та джерелах» та було заслухано виступ Людмили Соги з приводу захисту дисертаційного дослідження «М. І. Сікорський: інтелектуальний портрет краєзнавця, організатора музейної справи в Україні (1950-і рр. – поч. XXI ст.)» (2014 р.). Для присутніх на спільному засіданні відбулась презентація фонду краєзнавчих робіт науковців та студентів ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди «Краєзнавчий репозитарій», де в електронному вигляді було представлено відповідний доробок, що з'явився за останні роки на базі Переяслав-Хмельницького педуніверситету.

Диплом О. Прядку за внесок у розвиток краєзнавства на Переяславщині вручає голова Переяслав-Хмельницького міського осередку НСКУ Олександр Колибенко.

Фото Сергія Вовкодава.

Робота круглого столу «Краєзнавство Переяславщини: дослідження, проблеми, постаті» стала логічним продовженням форуму. Вона включила у себе наступні напрямки:

- Вітчизняне краєзнавство: історія, теорія, методологія, джерела;
- Етнографічні студії у системі вітчизняного краєзнавства;
- Музейне краєзнавство та музейна справа;
- Краєзнавство в особах;
- З історії міст і сіл: студії з урбаністики та історичної регіоналістики;
- Історичні та духовно-культурні пам'ятки Переяславщини;
- Етно-національні зв'язки на теренах Переяславщини.

До учасників зібрання з привітальним словом звернувся генеральний директор Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» Олексій Лукашевич. Відкриваючи його роботу, голова Переяслав-Хмельницького осередку НСКУ Олександр Колибенко зупинився на звітних аспектах діяльності за 2012-2015 роки. Зокрема було наголошено й на пріоритетних напрямках діяльності переяславських краєзнавців. На одному з них у своїй доповіді «Енциклопедія Переяславщини: концептуальні засади створення» наголосив голова громадської культурно-просвітницької організації «Переяславський Скарб» Тарас Нагайко. Загальна палітра доповідей стосувалась різноманітних аспектів вітчизняного краєзнавства. А саме джерел та бібліографії, біографістики, історії окремих населених пунктів, музейної справи тощо. Усього було проголошено 28 доповідей.

Окремо варто виділити презентаційну частину зібрання, під час якої слово було надане авторам, чії праці вийшли друком у 2015 році. Зокрема було презентовано наступні видання:

1. Ткаченко В.М. Писанка у міжкультурному часопросторі: бібліографічний покажчик / Уклад., стаття Ткаченко В.М. Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав» / Віктор Ткаченко. – Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О.М., 2015. – 230 с.

2. Сорокова С.Ф. Не летять ластівки у Зарубинці: історико-краєзнавчий нарис / С.Ф. Сорокова; ред.-упоряд.: Т.Ю. Нагайко, О.А. Горбовий. – Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О.М., 2015. – 368 с.

3. Костенко Ю.В. Археологічні пам'ятки Середнього Потрубіжжя / Ю.В. Костенко. – Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О.М., 2015. – 550 с.

4. Прядко О.О. Малі Канівці. Історико-краєзнавчий нарис (від найдавніших часів до початку ХХ ст.) / О.О. Прядко. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2015. – 168 с.

Із комплексних ініціатив до резолюції зібрання учасники включили наступні пропозиції:

- Розпочати роботу над напрацюванням концепції проекту «Енциклопедія Переяславщини: події, особи, факти, явища»;
- Започаткувати роботу над видавничим проектом «Історія музейної справи на Переяславщині: 1918-2018 рр.».

Крім цього варто виділити низку ініціатив з-поміж яких: пропозиції щодо перейменування вулиць м. Переяслава-Хмельницького, вшанування постаті краєзнавця Г. М. Верби, започаткування на базі Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» видавничих серій («Переяславська енциклопедія», «Етнографічні зошити», «Археологічні джерела нашого краю»).

За результатами більш як п'ятигодинної роботи круглого столу заплановано публікацію збірки матеріалів.